

11.11.2019

Asia/4

4 Helsingin matkailun tiekartan tilannekatsaus

HEL 2018-005551 T 14 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsee tiedoksi Helsingin matkailun tiekartan tilannekatsauksen.

Esittelijän perustelut

Asian tausta

Helsingin kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi 11.6.2018 § 38 Helsingin matkailun tiekartan vuosille 2018–2021.

Tiekartan tavoitteet ovat seuraavat:

- Matkailu kasvaa
- Helsinki on pohjolan kiinnostavin matkailukaupunki niin liikematkustajille kuin vapaa-ajan matkustajille
- Helsinki tunnetaan yksilöllisistä ja korkealaatuisista matkailupalveluista
- Helsinki nousee globaalisti matkailun digitaalisuuden kärkikaartiin
- Matkailun kehittäminen nojautuu korkealaatuiseen tilastointiin ja tutkimukseen
- Kestävyys on kaiken toiminnan keskiössä ja luo selkeää kilpailuetua Helsingin matkailulle
- Helsinki on houkutteleva matkailun investointikohde kansainvälisille toimijoille
- Korkealaatuiset kansainväliset tapahtumat, kongressit ja yritystapahtumat lisäävä matkailijamääriä ympäri vuoden.

Tiekartan toimenpiteiden eteneminen

Helsingin matkailun tiekartan toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti.

Matkailu on ollut viime vuosina vahvassa kasvussa tiekartan tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2018 Helsingissä kirjattiin rekisteröityjä yöpymisiä yhteensä noin 4,1 miljoonaa. Yöpymiset ovat nousseet uudelle ennätystasolle jokaisena kuukautena lokakuusta 2018 lähtien. Vuonna

11.11.2019

Asia/4

2019 tammi–syyskuussa ollaan edellisvuoden vastaavaa ajanjaksoa edellä 7,4 prosenttia.

1. Liikematkustus ja kongressit

Työperäisen matkustamisen osalta Helsinki Marketing on käynnistänyt kongressien houkuttelun rinnalle vahvemmin yritystapahtumien houkuttelun. Helsinki Marketing on järjestänyt mm. The Meetings Space -myyntitapahtuman sekä järjestänyt tutustumisvierailuja kansainvälisille agenteille ja toimittajille. Lisäksi on haastattelema selvitetty keskeisten tapahtumajärjestäjien toiveita, millaisia tapahtumatiloja B2B-tapahtumiin tarvitaan. Suurin tarve on 500-1500 hengen monipuoliselle muunneltavalle tilalle.

2. Matkailun digitaalinen ekosysteemi

Helsinki rakentaa yhteistyössä Business Finlandin kanssa matkailua varten kansallista tietovarantoa. Jatkossa matkailun tuotetieto syötetään vain yhteen paikkaan, josta se leviää rajapintojen kautta useisiin eri kanaviin. Teknologiatoimittaja on valittu syksyllä 2019, ja testiversio otetaan käyttöön vuonna 2019.

Kaupungin avoimien rajapintojen käyttöä on edistetty matkailualalla, ja mm. Tencent ja Discover Helsinki käyttävät MyHelsinki.fi-palvelun avointa rajapintaa. Lisäksi Helsinki on mukana Visit Finlandin digipilotissa yhdessä valittujen suomalaisten matkailukohteiden kanssa. Pilotissa on kokeiltu Google Analytiikan jakamista kumppaneiden kanssa Google Datastudiossa.

3. Tutkimus

Helsinki on hankkinut uusia datalähteitä liittyen hotelleihin (Benchmarking Alliance) ja matkailijoiden liikkumiseen (Hypercell ja Telia) jo olemassa olevien lisäksi (Visiittori).

Keväällä 2019 toteutettiin asukastutkimus Kantar Oy:n kanssa liittyen asukkaiden näkemyksiin matkailusta kaupungissa. Matkailulla on helsinkiläisten mielestä tärkeä merkitys kaupungille. Matkailijoiden tuottamat hyödyt nähdään selvästi haittoja suuremmiksi.

TAK Oy:n kanssa jatketaan säännöllistä rajahaastattelututkimuksen toteuttamista. Risteilymatkustajien rahankäyttöön liittyvä tutkimus tehtiin kesällä 2019 yhteistyössä Sataman ja TAK Oy:n kanssa.

4. Kestävä matkailu

Kestävän matkailun ohjelma tulee elinkeinojaoston käsittelyyn alkuvuodesta 2020. Ohjelman tavoitteena on mahdollistaa matkailun kestävä

kasvu Helsingissä. Ohjelma pohjautuu YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin sekä se tukee Hiilineutraali Helsinki 2035 tavoitteita.

Keskeisiä aiheita ohjelmassa ovat mm. kestävyysmittaaminen, jakamistalous (Airbnb-tyyppinen majoitus), hotelli-investointien kestävyys, kansainvälinen risteilyliikenne, matkailun linja-autoliikenteen ratkaisut ja muut matkailuinfraan liittyvät ratkaisut kuten vessat ja opasteet sekä matkailun kehittämisorganisaation uudelleenjärjestely. Lisäksi ohjelmassa käsitellään yritysten sitouttamista kestävyysedistämiseen sekä Helsinki Marketingin yhteistyön kriteerejä yritysten kanssa.

Kaupungille asetettiin alkuvuodesta 2019 matkailuinfran kehittämissyöryhmä, jonka tehtävänä on konkreettisten hankkeiden kautta edistää kaupungin matkailuinfran palvelukykyä. Ensimmäiset kehittämiskohteet ovat matkailun linja-autoliikenteen kehittäminen, opastaminen sekä julkiset vessat.

Helsinki on myös mukana Business Finlandin / Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelmassa pilottikohteena. Ohjelman tavoitteena on kouluttaa yrityksiä sekä saada ne käyttämään sähköistä työkalua, jonka avulla kestävyttä kehitetään. Kun yritys täyttää tietyt kriteerit, saa se Sustainable Travel Finland -merkin. Helsingin tavoitteena on saada 51 prosenttia matkailuyrityksistä mukaan vuoden 2020 loppuun mennessä, jolloin Helsingistä tulee Sustainable Travel Finland -destinaatio.

Helsinki Marketing lanseerasi kesällä 2019 Think Sustainably -palvelun, jonka tavoitteena on nostaa esille kestäviä helsinkiläisiä yrityksiä ja tuotteita MyHelsinki.fi -sivustolla. Lisäksi palvelu toimii houkuttimena yrityksille kestävyyskehittämisessä.

5. Hotellit ja muu majoitus

Helsinki Business Hub on aloittanut syksyllä 2018 hotelli-investointien houkuttelun Helsinkiin. Osana tätä toteutettiin kattava Helsinki Hotel Investment Guide, jota jaetaan potentiaalisille investoreille tai operaattoreille.

Kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä käynnistyy maankäyttöä koskevien elinkeinopoliittisten tavoitteiden valmistelu, jossa otetaan kantaa myös hotelli-investointeihin. Uusia hotellihankkeita seurataan elinkeino-osaston ylläpitämällä hankelistauksella. Eri vaiheissa olevia hotellihankkeita on tällä hetkellä käynnissä noin 30 kappaletta.

6. Matkailun ja tapahtumien kärkihankkeet

11.11.2019

Asia/4

Helsingin merellinen strategia ja toimintaohjelma on hyväksytty Helsingin kaupunginhallituksessa 11.3.2019 § 188. Toimintaohjelmassa kehitetään mm. saarten kaavoitusta ja kunnallistekniikkaa, Helsinki Biennaalia, matkailupalveluita, vesiliikennettä ja digitaalisia palveluita. Vesiliikenne on osana HSL:n reittiopasta. Lisäksi Ahti- ja Vene Helsingissä -hankkeissa kehitetään erityisesti veneilyyn ja satamapalveluihin liittyviä digitaalisia palveluita.

Oodi ja Amos Rex ovat nousseet Helsingin matkailun kärkikohteiden joukkoon. Oodissa ylitetään reilusti etukäteen arvioitu 2,5 miljoonan vuosittaisen kävijän raja, ja Amos Rexissä vieraili ensimmäisen toimintavuoden aikana yli puoli miljoonaa vierasta. Arkkitehtuuri- ja designmuseota valmistellaan, ja toteutuessaan se nousee todennäköisesti yhdeksi Helsingin matkailun kärkikohteista.

7. Yhteistyö Helsingin matkailuelinkeinon kanssa

Helsingin matkailuelinkeinolle tiedottamista varten on perustettu internet-sivut ja uutiskirje. Lisäksi sosiaalisen median kautta uutisointiin on panostettu.

Vuosittain järjestetään Helsingin matkailuseminaari, jossa osallistujia on ollut noin 200. Lisäksi on järjestetty lukuisia työpajoja ja yhteistyökouksia liittyen eri aihealueisiin mm. ruokamatkailuun, kestävään matkailuun tai linja-autoliikenteeseen. Myös Helsinki Marketingin Helsingin Tekijät -verkosto on merkittävä yhteistyöfoorumi matkailun kannalta.

8. Yhteistyö Helsingin kumppaneiden kanssa ja edunvalvonta

Pääkaupunkiseudulle on perustettu pääkaupunkiseudun matkailun yhteistyöfoorumi syksyllä 2018. Ryhmään kuuluvat Helsingin, Espoon, Vantaan, Uudenmaanliiton sekä Visit Finlandin edustus. Lisäksi Helsinki toimii aktiivisesti European Cities Marketing -järjestössä, joka painottuu vahvasti matkailusektorille.

Helsinki voitti syksyllä 2018 Euroopan komission myöntämän European Capital of Smart Tourism -palkinnon yhdessä Lyonin kanssa. Voitosta on seurannut runsaasti uusia kansainvälisiä kontakteja ja näkyvyyttä. Helsinki on myös aktivoitunut UNWTO:n (United Nations World Tourism Organization) suuntaan allekirjoittamalla kaksi eri kansainvälistä deklaraatiota sekä esiintymällä eri tilaisuuksissa. Helsinki ei ole verkoston jäsen.

Helsinki on ollut aktiivinen WTCF-verkostossa (World Tourism Cities Federation), jonka puitteissa järjestettiin syksyllä 2019 järjestön vuosikokous Helsingissä. Helsinki on osallistunut myös GTEF-foorumiin (Global Tourism Economy Forum) syksyllä 2018 sekä Helsingissä jär-

11.11.2019

Asia/4

jestettyyn European Tourism Foorumiin. Helsingissä järjestettiin myös ensimmäistä kertaa noin 20 eurooppalaiselle matkailupäällikölle päivän mittainen workshop.

Helsinki on lausunut yhteistyökumppaneiden kanssa mm. Uusimaa-kaavaan, kansalliseen matkailustrategiaan sekä hallitusohjelmaan.

Jatko

Matkailun tiekartan toimenpiteiden edistämistä jatketaan suunnitelman mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista ja päättää kansainvälisiä asioita ja kaupunkimarkkinointia koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista.

Elinkeinojaoston kokouksessa asiaa esittelee yrityspalvelut-yksikön erityissuunnittelija Jukka Punamäki.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Jukka Punamäki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23252
jukka.punamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano